

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۲۷۵) آلتی آیلنی
(۱۵۰) ممالک اجنیه ایچون
سنه لکی ۳۲۵ غروشدور.

نسخه سی ۵ غروشدور .
ایکی نسخه برآراده
(۱۰) غروشدور
سنه لکی ۵۲ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاندیه

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اوانور . درج ایدله یین
یازیر اعاده اولماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد عاکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل ارشاد

تذکره

آدره سن تبدیلینده آریجه
۵ غروش کوندورلمیدور .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونمسی لازمدور

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک
فرانسزجه یازلمسی رجا اولنور .

پاره کوندورلدیکی زمان نهیه
داثر اولدینی بیلدیرلمسی
رجا اولنور

اسلامه اسناد ایدیلن تدنی سبیلری

۸

حقوق ایشی اسلامده دوغری یی آرایان « علم » ایشیدر . « بز کنجیلر » ک کوهلدکری کبی آخرت ایشی دکلدرد . چونکه فقهک امر دنیایه تعلق ایدن « وجائب » مسئلهسی حقوقه عائددر . اسلامده « حقوق فکری » « نظام عالم » فکریدر . اگر زعم ایتدکری کبی آخرت ایشی اولسهیدی مطلقا « نظام آخرت » دنیلیدی .

صوکرآ...

لیکن افندیلر ، اسلام دینی انسانلره « مطلقا مزارلقده یاشاییکیز ، دنیادهکی اذواق وارزاق حیاتدن حصه مند اولماییکیز » دیدیکی یوقدر . بوتورلو اسناد ایله برشی قازانمش اولمارسکیز .

اسلامی حقوقده ایکی اساس وارددر : فتوا ، قضا . فتوا : سائلک اعمال دنیایه متعلق بر فعل حقنده مبسوط حکم شرعی یی استفتاسی اوزرینه لاحق اولان حکم عامدن عبارتدر .

قضا ایسه اعمالک متعددی وقاصر حجت ایله ثبوتی جیننده « فتوا » حکم عمومیهسی اوفعلک فاعله اضافهیه حکم ایدن قدرتدر . بونی یکی اصوله تطبیق ایدنجه مجالس تشریمک وضع ایتدیکی احکام عمومیهسی حاوی قانونلردهکی مواد عامیهی محکمه لرده حاکمک افعال معروضیه بالینه اضافه و حکم ایتلمه ایضاح ایدرز . بونک نره سنده آخرت قوقوسی ، اولوم قوقوسی وارددر .

افعال بشره تعلق ایدن احکامک هیئت مجموعه سنده « فقه » دیرلر . ادله تفصیلیه سندن بیلنورسه « فقه » وقواعد موضوعیه سیله تحری اصوللری آکلاتیرسه « اصول فقه » دیرلر . فقه حل ، اصولی ، حسمی ، اجرائی اولارق درت شعبه یه آریلور .

قضا : اجتماعی قدرتک محکمه مآذونیت ویرمسیدر . اولی الامرک تقلید قضا ایتمسیدرکه بعض مرتبه زمان و مکان ایله تخصص و تقیدی سببله اولی الامرک مآذون قیلما دییی کیسه قضا حقنه مالک دکلدرد . بر مسئله نک شکل معروضی « مغلقه » در . ایشته فقه بونی حل ایدر . بو حل ایچونده « حق » ک اظهارینه موصل اولان طرائق تعقیب ایلرکه اصولی در . نتیجه یه واصل اولنجه ایکی شأن حادث اولور : یا ترک ، یا الزامدر . ایشته قاضی بو حل اصول ایله واصل اولدینی یرده حکم ایدر . اوکاده قضای ترک ، قضای الزام دیرلر .

اجرائی ایشه قاضی قاریشاماز . بوده حکومتک ولایت عامه سنده تعلق ایدن برباشقه جه وظیفه در . ایشته اسلامی حقوق بونک خارجنده برشی دکلدرد .

اسلامی حقوق « نظام ، عالم » فکریدر . ایضاحی شوندن عبارتدر :

شخصک حلول اجله قدر بقا و منافعی محافظه ایچون غریزی حرکتلری وارددر . بونلر اولچوسزدر . ایشته بونی اعتدالده طوتمق لازمدر . برده جمعیتک حرکتلری وارددر . بوده نوعک بقاسیدر . کذلک بونلرده اعتدالده بولنمی شرطدر . جمعیتده شخصک هم شخصه عائد حرکتلری ، هم جمعیت ایچنده حرکتلری موجوددر . بونلر هب « نظام عالم » . تعلق ایتدیکی ایچون شخصک ونوعک بقاسنه تعلق ایدن احکامک هیئت عمومیهسی « حقوق » ی میدان کتیرر .

بوراده ایکی حادثه قارشوسنده قالیر : حق و تکلیف ! اسلامده « تکلیف » وارددر . بو وظیفه دن امددر . وظیفه بر مؤیده نک تحت تأثیرنده اولمایه رق شخصی تلقیه ، تربیه طرزینه کورده در . حالبوکه تکلیف وظیفه یی شامل اولارق برده مؤیده یه مالکدر تکلیفک تماس ایتدیکی برده دیگر مکلف ظهور ایدرکه ایکینسک فاعلک جاربشدینی ایشده اعتدالی محافظه ایدن « قدرت » جمعیت قدرتیدر . اسلامده بوکا (قضا قدرتی) دیرلر .

شیمدی غربک تأسیسات حقوقیه سندن داها درین وکوکلری جمعیتک روحنده اولان بزم حقوقز ترقیات عصریه هانکی نقطه دن مخالفت ایتدیکی بیله میورز .

« شرعی محکمه » لری اوقدر اهلکار برلسان ایله فصل ایتمکده بر معنا یوقدر . بونلر بزم ، جمعیتزه عائد اولان ایشلرله مشغول اولاجق جوق کوزل مؤسسه لردر .

بو مسئله لر ایسه دنیانک هر یرنده دینلرندن ، عرقلرندن کلیر : ولادت ، نفقه ، حضانه ، وراثت ، ولایت ، نسب ، رشد ، اوقاف ، نکاح ، طلاق ایشلری کورمکده اولان محاکم شرعی یی قوقش ویا اولمش فکرلر دییه ذم ایتمکده بر معنا یوقدر . هر ملت بواساسلری کندی دینلرندن کلن اصول ایله حل ایشدر . بزده بومسئله لراوقدر صیق دوقونوب اینجه النمشدرکه بر « حضانه » مسئله سنک « تربیوی » نقطه دن محکمه ده صورت حللی کورمدن دیل اوزاتمی پک عیندر .

صوکرآ . . . موضوعات حقوقیه کلنجه : بونلر ایچون محاکم نظامیه ده دستوربها اولان قوانین وارددر .

بوقانونلردن « عقوبات » . « دائر اولانلر » حقوق مدنییه ، عائد اولانلردر . جزائی قانونلری عضرک هر ملتده کنگ هان عیندر . قانون تجارتزده بزم اویغون کلپورسه بونی فقهه اسناد ایتمکدن زیاده تجارت قانوننک اصلاح و تکمیلی ایچون زمان بولنوبده تعدیل ایدیله مه سنده حل ایلک انصافه موافق اولور .

مسئله « قانون مدنی » من اولان مجله یه قالیر . ایشته « مجله » احکام فقهیه دن آلمش وناسه اوفق وارفق اولان جهتلری شامل بولمشدر . مجله نک احتیاجات عصره موافق اولمادیغندن بحث ایدنلرک دعوالری ایکی نقطه ده اجتماع ایتمکده در :

اوزرینه ده احکام منصوصه موجوددر. بونلرک مجله به کیرمه مسی فقهک نقصانه معطوف اولاماز .

براصل فقهی واردر : « وعد معلق لازم اولور » ایشه بو اصل فقهی بونک هیپی جامعدر .

آمریقایی بر تاجر ، استانبولده کی بر تاجر ذمتنده کی معین مبلعی اوزرینه تجاری بر معامله کیریشجه شیمدیکی مجله قواعدینه کوره بونک امکانی « حواله » صورتیه ثابتدر . محال له ایله محال علیه آراسنده حواله منعقد اولور . محله یعنی مدیونه اعلام ایتمک حاجت یوقدر . بو کفایت ایتمز و بومسئله دینک مالیتی اثبات ایله من . یعنی دین عیناً علی وجه الاختصاص والاستبداد تصرف اولنان مال موقعنده حواله ده ثابت دکلددر . بونک ایچون مجله نک احکامی غیر کافیددر .

لکن « فقه » احکامنه مراجعت ایدنجه بو معامله تمامیه حق مطالبه یی ، حق الزامی ، حق التزامی احتوا ایدن بر فعل قضائی یعنی وجیهه در . چونکه هوا ، باقه ، سیغورطه ایشلرنده عسکرک احتیاجی بر « مالیت و ملکیت » کورمشددر . « دین » ده عیناً ملک و مال نظریه باقشددر . شیمدی « فقه » اصلنده بونلر تمامیه موجوددر . یالکیز مجله نک حین تدویننده « قانون تجارت » موجود اولمق طولانیسیله نظر دفته آلمانمشدی . دین تمامیه فقهده ملک و مالدر . حق « دین » زکات اولنان بر مقومدر .

معلوم اولمالیدر که احکام جلیله اسلامییه غرب حقوقدن بر نقطه اساسیهده جوق واسع و بوکسکدر . غرب حقوقده « وجائب » : مقابلنده عوض ثابت اولان شخصک هر تورلو افعالندن منبعث حقوقیددر . بونده جمعیتک حقوقی غیر داخلدر . ضربک وجابنه قارشو فقهک : مشروع ، غیر مشروع ، مشروعیه شبیه اولمق اوزره اوج معلق علیهی واردر . بونلرک فوقده برده « دین » ک زکاته تعلق ایدن بر مالیتی موجوددر ، اسلامده زکاة حق دعوایه مقترن و لازم القضادر . [وفي اموالهم حق للسائل والمحروم] آیت کریمه سی اجتماعی برحقک مطالبه عمومیه سی تأیید ایدن اک انسانی ، اک اجتماعی براصل جلددر . ایشه « دین » بوراده ملک و مال اولدینی کی [وعد] شکلندهده ملک و مال اولور . بوراده ملکیتی و مالیتی دینک تصرفه اهلیتی ایله ناستدر . اصل فقهی ایسه ملک « قدره یتبها الشارع ابتداء علی التصرف » ایله تعریف ایتمسده کوردهده منافع و اعیانک یاننده دینک ملکیتی ثابت ، و بناء علیه آمریقایی تاجر استانبوللی تاجرک ذمتنده کی دینی « طریق مقاصه » موجود اولمق اوزره ده عیناً سرمایه اولارق قوللانه جنی کی ملک اعتباریلهده منافسه و بدل جاری اولان شیده دینک داخل اولما سی فقهی و مشروعدر . خصوصیده [مایستجر الانسان من البیاع اذا حاسبه علی ائمانها بعد استئلا کها جاز استحساناً] قولی ده مجهول ثمن مقابلنده مال اشتراسی تجویز ایدر .

۱) اقتصادی و تجاری ایشلرده بو کون عیناً مال و سرمایه عدا ایدیلن « دین » « هوا » « شرکت » « سیغورطه » و بوکا نمائل شیر حقنده مجله ده احکام بولمادینی ،

۲) جمعیتک هر کونکی ترقیات ایله متناسب ضرورتلرینی شامل قواعد اساسیه حقوقیه یی حاوی اولمادیغیدر .

مجله نک نقصانی اوله ییلیر . لکن بو نقصان ظن ایدرسم اساسده دکل ، مجله نک زمان تالیفنده نظر دفته آلمانمسندهدر . بو احکام تمامیه « فقه » ده موجوددر . مثال اولارق بر ایکی اساسی قاعده سی ذکر ایده حکم .

قانون مدنی یی احکام فقهیه دائره سنده اصلاح و تعدیل و بو کونکی احتیاجانه کوره توسیع ایتمک ایچون هر کسدن اول هایتیرانینه علمای امتدر و غنه الکرم موفقده اولاجقلرددر . ایشه ضربک بو خصوصه کی قواعد قانونیه سیله فقهک موضوعات حقوقیه سی مقایسه لی بر صورتده اجمالاً عرض ایده حکم :

« وجائب Obligation » آوروپا حقوقده افرادک معاملات شخصیه لرندن متولد و متعدی و ملزم اولمق اوزره بر حقددر . یالکیز غرب حقوقده وجائب ایچون مشروعیت و غیر مشروعیت باشقه تلقی به مظهردر . غربده « فعل » مشروع و نا مشروع اولمق اوزره حقوقی معنا افاده ایتمز . اوراده مشروع برینه ممنوع و غیر ممنوع مالی جاریدر که بزده محسوس و غیر محسوس اولارق نقل اولنه ییلور .

آوروپا حقوقده بزه کوره غیر مشروع فعلدن منبعث حقهده حکم لاحق اولور . بزدهده بو حکم واردر . آنجق بزده اساس غیر مشروع اولدینی حالده بوندن متولد احکام منصوص الیهدر .

مثال : آوروپاده بر فاجشه نک فحشی ایچون عقد ایتدیکی مقاوله معتبردر . آوروپا حقوقی بونی غیر مشروع اولمق اوزره حکم ایتمز . وجابندن متولد شخصک بر حق اولمق اوزره تلقی و اوکا بنای حکم و قرار ایدر .

« فقه » بشری افعالی مشروع و غیر مشروع اولمق اوزره ایکی به تفریق ایتمشددر . مشروع اولان افعال ایچون حق صاحبک مطالبه حق اولدینی کی حاکم ایچونده الزام و من علیه الحق ایچون الزام حقاری واردر . غیر مشروع افعال ایچونده اقضا موجوددر . اساس فاسد اولدینی حالده عیناً لازم الادا برحق اولمق اوزره ناستدر . استمتاع ایچون اجیره اولان خانونه بدل ایجار حکم ایتمک قاضینک وظیفه سیدر . فعل نامشروع اولدینی حالده حکم مشروعدر . حالبوکه بوراده کی عقد شرعاً مکروهدر . لیکن بو کراهندن برحق تولد ایتمشدر که استمتاع قارشو سنده بدلاک ایفاسیددر . ایشه فقه بوکا حکم ایدر . ایشه « هوا » باقه ، سیغورطه و بوکا نمائل یکی و عصری افعال »

ایچنده درلر ، هندستان تاریخنده بو وقعه وقایعک اک مهیدر . بزم وظیفه من اونکله قارشیلانمق و اونکله بحق مشغول اولارق انسانلغیزی اثبات ایتمکدر . بو وظیفه منی ایضا ایدنجیه قدر نعم سارهدن محروم قالا جغز .

دنیاده باشقه ملئر واردرکه محاط اولدقلری بعض عوارض طبیعیه ، یاخود کندیلرینی تهدید ایدن قوتلی قومشورلرله مشغولدرلر . بونلر یالکیز طبیعتک جهروتندن ، قومشورلرینک تسلطدن قورونمق ایچون دکل ، باشقه لرینه قارشیده استعمال ایدیلرکه احتیاط برقوت الله بولوندره حق بر شکلده قوتلرینی تنظیم ایتمشلردر . فقط هندستانده مشکلاتی داخلی اولدیغندن بزم تاریخیمز مدافعه ونجاوز ایچون تنظیم قوا تا یخنی اولماوب متادی تنظیمات اجتماعیه تاریخیدر .

تاریخ بشرک هدفی نه قوزموپولیتیکک رنگسز مهمیتی ، ناده ملتپرورلنکک مفترس پت پرستلکیدر . هندستان بر طرفدن اختلافات اجتماعیه نیک تسویه سی ، دیگر طرفدن وحدت اساسی قلباً تصدیق ایله وظیفه منی ایفایه چالیشیوردی . هندستان ، اقوام آرمه سنده حدود دیوارلرینی پک چپلاق بر صورتده اقامه ایتمکله مادونیتک نتایجی تصنیف سنده ادامه ایلمکله وخیم خطا لر ارتکاب ایلش ، اولاد لرینی کندی اشکال اجتماعیه سینه آلیش دیرمق ایچون اولنرک فکرلرینی طوباللاشدیرمش ، حیاتلرینی دارلاشدیرمشدر . فقط عصر لرجه یکی تجربیلر یالیش ویکی تنظیمات تطبق اولونمشدر .

هندستانک وظیفه منی اعتیاداتی ، احتیاجاتی مختلف اولان مسافرلرک ارزولرینی تطمین ایدمک اولان بر او صاحبک وظیفه منی کی در . بو وظیفه نیک ایفایه نهایتسز معضلاتک ظهورینه بادی اولورکه بونلرک حل یالکیز بصیرتکارلقه دکل ، وحدت بشریه یی حقیقه ادراک ایله میسر اولایلیر . بونی تأمین ایچون (اوپانیشاد) لردن بدأ ایله بوکوه قدر کلن بر سلسله مرشدین چالیشمشلردر و بونلرک هدفی بوتون اختلافات بشریه یی الله قارشیه اولان شعورک فیضانیله ازاله ایتمکدی . فی الواقع هندستان تاریخی دولنلرک ظهور واضمحلال ، یاخود فائیت سیاسی تأمین ایچون وقوع بولان مجادلات تاریخی دکلدر . مملکت مزده بوکی وقایعنامه لر منسی و مستحقدر . چونکه ملتیزک تاریخ حقیقیسنی تمثیل ایتمز . بزم تاریخیمز حیات اجتماعیه مرکز و روحی مفکوره لر مرکز تحقیقی تاریخیدر .

فقط هنوز وظیفه منی ایضا ایتمه دیکمزی حس ایدیورز . طوفان عالم مملکت مزیده استیلا ایتدی . حیانه یی یکی عناصر قاریشیدی . دهها واسع تنظیماته لزوم واردر .

غربک اورتیه قویدیغی اورنک ، غربک اوکرتدیکی معلومات هندستانک یایمق ایسته دیکی وظیفه ایله طبان طبان ضد اولدیغندن بونی

سیغوریطه ، تلغراف ، تلفونله معاملات ایسه تمامیه فقهدر . « شرط تعلیق » دن باشقه برشی اولمایان سیغوریطه جائز اولدیغی کی تلغرافه و تلفونله ثبوت عقدده (غلبه الظال حجة موجبه للعمل) قاعده فقهیه سیله ظاهردر .

ایسته « اسلامی حقوق » بو قدر رخصکار وعصری افکار واحتیاجاته جواب ویرمک قدر عالی ووسیمدر .

شومسائل اکلا سلدون سوکرا شیمیدی ده « جهان انقلابلرینی میدان کتیردن فکری عامللر اوکنده اسلام عالمی » تدقیق ایدمیلورز ، که عالمی حقوق ایله یوقاروده صیرالادیغیمز معهود اعتراضاتک جوانی بو مقاله لرده داخلدر .

محمد شرف

غریبه طبیعت و رلک

۱

محرری : هندستانک شاعر حکیمی
رابندرانات تاغور

تاریخ بشر انسانلرک مجادله ایتدیکی مشکلاتنه کوره رسم ایدر . بو مشکلات اورتیه حلی مطلوب اولان بر طاقم مسئله لر چیقاررکه بونلرک حلنده اظهار عجز ایتمک جزاسی سقوط ویااضمحلالدر . بو مشکلات ارضک مختلف اقوامنه مختلف شکللرده تجلی ایدر . اقوامک یکدیگرکندن مدار تمیزی بو مشکلاتی اقتحام ایچون اختیار ایتدیکی طرز جدالدر .

آسیا تاریخک ایلک دورلرنده کی (اسکیت) لر منابع طبیعیه ندرتی کی مشکلات ایله مجادله یه مجبور قالمشلردی . بونلرک بولایلدر . کلری اک قولای چاره حل قادین ، ارکک ، چوجوق جهلنک خبرسز چت لر تشکیل ایتمیلریدی ! تعاون اجتماعی دائره سنده اعمار ایله مشغول اولان اقوام ایچون بونلر مقاومتسوز برآفت کسيلمشلردی .

شایان شکر ایدرکه انسان ایچون اک قولای یول اک طوغرو یول دکلدر . طبع بشر مرکب برماهیتده اولماوب آج قوردلردن متشکل بر سورونک طبی کی بسیط اولسه ییدی او چاپو لگی اردولری بوتون دنیای استیلا ایدرلردی . فقط انسان مشکلات ایله قارشیلانمق زمان انسان اولدیغی ، طبیعتک قوای عالیهنه قارشیه برطاقم مسئولیتلری انکار ایدرسه آنی بر موفقیتی احراز ایدمیلرکه جکئی ، فقط بو موفقیتک کنیدی ایچون بر اولوم طوزاغی اولاجغنی ادراک ایدر . سفلی مخلوقات ایچون موانع مقامه قائم اولان شیلر دهها یوکسک بر سویه ده اولان انسانلر ایچون اغتمام اولوناجق بر فرصت تشکیل ایدر .

تاریخک مبدآندن اعتباراً هندستانک مشغول اولدیغی بر مسئله واردر : مات مسئله منی . مختلف ملئر بو مملکتده صیق بر تماس